

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่องคำเรียกรสในภาษาไทยถิ่นนี้เป็นการศึกษาตามแนววรรคศาสตร์ชาติพันธุ์ (Ethnosemantics) ซึ่งหมายถึงการศึกษาเพื่อเข้าใจถึงความคิดและการมองโลกของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยผ่านทางภาษาของชนกลุ่มนั้น งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ ศึกษาคำเรียกรสในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯ, เชียงใหม่, นครศรีธรรมราช, และอุบลราชธานี เพื่อหาระบบของคำชุดนี้ และเปรียบเทียบระบบของคำเรียกรสในภาษาไทยทั้ง 4 ถิ่น เพื่อหาลักษณะของความต่างและความเหมือนร่วมกัน

ผู้วิจัยคัดเลือก 1 จังหวัดเป็นตัวแทน 1 ถิ่น ได้แก่ กรุงเทพฯ เป็นตัวแทนภาคกลางเนื่องจากเป็นเมืองหลวง เชียงใหม่เป็นตัวแทนภาคเหนืออุบลราชธานีเป็นตัวแทนภาคอีสาน และนครศรีธรรมราชเป็นตัวแทนภาคใต้

ผู้บอกภาษาสำหรับงานวิจัยนี้มี 20 คน แบ่งเป็นถิ่นละ 5 คน เป็นเพศชายหรือหญิงที่มีอายุระหว่าง 25-50 ปี โดยผู้บอกภาษาไทยกรุงเทพฯต้องเป็นคนกรุงเทพฯโดยกำเนิด ผู้บอกภาษาไทยเชียงใหม่ อุบลราชธานี และนครศรีธรรมราชต้องเป็นผู้ที่เข้ามาอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯไม่เกิน 3 ปี

การเก็บข้อมูลภาคสนามแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนใหญ่ ในขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยนำรายชื่ออาหาร ผัก ผลไม้ และเครื่องปรุงซึ่งได้มาจากตำราอาหาร 4 ถิ่น 50 รายชื่อมาตั้งเป็นหลักในการถามคำถามผู้บอกภาษาเพื่อให้ได้คำเรียกรส แล้วบันทึกคำตอบลงในตาราง จากนั้นจึงนำคำตอบที่ผู้บอกภาษาใช้เรียกรสมาใช้เป็นหลักในการหาตัวอย่างอาหารของรสเพื่อให้ได้รายชื่ออาหารที่ไม่มีการชี้แนะโดยตัวผู้วิจัยด้วยการให้ผู้บอกภาษาถินยกตัวอย่างอาหารที่มีรสต่างๆมาให้อีกอย่างน้อย 5 ตัวอย่างเพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลในขั้นตอนที่ 2 โดยในขั้นที่ 2 นี้ ผู้วิจัยนำรายชื่ออาหารที่ไม่เป็นการชี้แนะโดยผู้วิจัยซึ่งได้มาจากขั้นตอนที่ 1 มาตั้งเป็นหลักในการถามคำถามแบบเดิมกับผู้บอกภาษาถิ่นเพื่อให้ได้คำเรียกรส และบันทึกคำตอบลงในตาราง เมื่อได้คำมาชุดหนึ่งแล้วจึงทำการถามคำถามเพิ่มเติมเพื่อที่จะพิสูจน์ว่าคำดังกล่าวเป็นคำเรียกรสหรือไม่ ถ้าหากเป็น จะเป็นคำเรียกรสประเภทเดียวกันหรือไม่ จากนั้น เพื่อให้ได้คำเรียกรสตามเกณฑ์พร้อมทั้งได้รายชื่อตัวอย่างอาหารเพื่อนำไปวิเคราะห์รสเด่น ผู้วิจัยจึงให้ผู้บอกภาษายกตัวอย่างอาหารของรสต่างๆมาอีก นอกจากนั้นผู้วิจัยทำการตรวจสอบว่าคำเรียกรสคำใดเป็นคำเรียกรสประเภท

ย่อยของคำเรียกรสพื้นฐานหรือไม่ เมื่อได้ข้อมูลคำตอบครบแล้วผู้วิจัยจึงได้วิเคราะห์หาคำเรียกรสพื้นฐาน ความหมายของคำเรียกรสพื้นฐาน การสร้างคำเรียกรสไม่พื้นฐาน และเปรียบเทียบอาหารตัวแทนของคำเรียกรสเพื่อวิเคราะห์หารสเด่นในทั้ง 4 ถิ่น โดยวิเคราะห์ทีละถิ่นแล้วนำผลการวิเคราะห์ของแต่ละถิ่นมาเปรียบเทียบกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงว่าในภาษาไทย 4 ถิ่นมีคำเรียกรสพื้นฐานซึ่งแทนประเภทรส 8 ประเภทเหมือนกัน คือ เปรี้ยว เค็ม หวาน ขม เผ็ด จืด ฝาด และมัน แต่ทั้งนี้ผู้วิจัยพบว่าในภาษาไทยเชียงใหม่ และอุบลราชธานีมีจำนวนคำเรียกรสพื้นฐานมากกว่าเนื่องจากมีประเภทรสพื้นฐานมากกว่าในถิ่นอื่น โดยในภาษาไทยเชียงใหม่มีคำเรียกรสพื้นฐานแสดงประเภทรสขึ้นและเฟื่อนเพิ่มขึ้นมารวมเป็น 10 ประเภท ส่วนในภาษาไทยอุบลราชธานีมีคำเรียกรสพื้นฐานแสดงประเภทรสขึ้นเพิ่มขึ้นจากขึ้นและเฟื่อนอีกรวมเป็น 11 ประเภท

นอกจากนั้น ผู้วิจัยยังพบว่าการใช้คำ 2 คำแปรกันเพื่อเรียกประเภทรสเดียวกันทำให้ภาษาไทยบางถิ่นมีคำเรียกรสพื้นฐานมากขึ้น ซึ่งเห็นได้จากการที่ในภาษาไทยเชียงใหม่ อุบลราชธานี และนครศรีธรรมราชมีการใช้คำเรียกรส 2 คำแปรกันเพื่อเรียกรสประเภทเดียวกัน โดยในภาษาไทยเชียงใหม่และอุบลราชธานีมีการใช้คำว่า "เปรี้ยว" และคำว่า "ส้ม" เรียกรสของอาหารประเภทเปรี้ยว มีการใช้คำว่า "จืด" และคำว่า "จาง" เรียกรสของอาหารประเภทจืด นอกจากนี้ยังพบว่าในภาษาไทยเชียงใหม่ยังมีการใช้คำว่า "ขึ้น" และคำว่า "ฮืน" เรียกรสของอาหารประเภทขึ้น ส่วนในภาษาไทยนครศรีธรรมราชพบว่ามีการใช้คำว่า "เผ็ด" และคำว่า "ร้อน" เรียกรสของอาหารประเภทเผ็ด

ดังนั้น จากเหตุผลที่กล่าวข้างต้นจึงทำให้คำเรียกรสในแต่ละถิ่นมีจำนวนแตกต่างกัน โดยในภาษาไทยกรุงเทพฯมีคำเรียกรสพื้นฐาน 8 คำแสดงประเภทรสพื้นฐาน 8 ประเภท ในภาษาไทยเชียงใหม่มีคำเรียกรสพื้นฐาน 13 คำแสดงประเภทรสพื้นฐาน 10 ประเภท ในภาษาไทยอุบลราชธานีมีคำเรียกรสพื้นฐาน 13 คำเท่ากันกับคำเรียกรสพื้นฐานในภาษาไทยเชียงใหม่ แต่คำเรียกรสพื้นฐานในภาษาไทยอุบลราชธานีทั้ง 13 คำนั้นแสดงประเภทรสพื้นฐาน 11 ประเภทด้วยกัน ส่วนในภาษาไทยนครศรีธรรมราชมีคำเรียกรสพื้นฐาน 9 คำแสดงประเภทรสพื้นฐาน 8 ประเภท

ในส่วนของการศึกษาความหมายของคำเรียกรสพื้นฐานโดยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบพบว่า คำเรียกรสพื้นฐานในภาษาไทย 4 ถิ่นซึ่งได้แก่คำเรียกรสประเภท หวาน เปรี้ยว เค็ม ขม เผ็ด จืด ฝาด มัน เฟื่อน ขึ้น และ ฮืน มีความหมายแตกต่างกันด้วยมิติแห่งความแตกต่าง 8 มิติด้วยกัน คือ *นุ่มรับรสและพื้นที่ของนุ่มรับรส* *ความเป็นกรด รสที่ลิ้น* *ความแสบร้อน* *ความฉะอืดฉะอม* *ความซาลิ้น* *การรับรู้ทางจมูก* และ *ความมัน* โดยทั้งนี้ คำเรียกรสคำว่า "เปรี้ยว" "เค็ม"

“หวาน” และ “ขม” เป็นคำเรียกรสพื้นฐานที่มีการรับรู้ได้ด้วยปุ่มรับรสบนแต่ละพื้นที่ของลิ้นซึ่งต่างจากคำเรียกรส “เผ็ด” “เผื่อน” “ขื่น” “ฝาด” “ฮืน” “จืด” และ “มัน” ซึ่งเป็นคำเรียกรสที่ไม่มีการรับรู้ด้วยลิ้น แต่อย่างไรก็ดี คำเรียกรส “เปรี้ยว” “เค็ม” “หวาน” “ขม” มีความแตกต่างกันตามพื้นที่ของปุ่มรับรสบนลิ้น โดยคำเรียกรส “เปรี้ยว” และ “เค็ม” เป็นคำเรียกรสที่มีการรับรู้รสด้วยปุ่มรับรสที่อยู่ข้างลิ้นเหมือนกัน แต่คำทั้งสองมีความแตกต่างกันเนื่องจากคำเรียกรส “เปรี้ยว” มีความเป็นกรดในอาหาร ในขณะที่คำเรียกรส “เค็ม” ไม่มีความเป็นกรดในอาหาร ส่วนคำเรียกรส “หวาน” มีการรับรู้รสด้วยปุ่มรับรสที่อยู่ปลายลิ้น ในขณะที่คำเรียกรส “ขม” ไม่มี

นอกจากนี้ คำเรียกรส “เผ็ด” “เผื่อน” “ฝาด” “ขื่น” “ฮืน” “จืด” และ “มัน” ซึ่งเป็นคำเรียกรสพื้นฐานที่ไม่มีการรับรู้ด้วยลิ้นยังมีความแตกต่างกันออกไป โดยคำเรียกรส “เผ็ด” “เผื่อน” “ขื่น” และ “ฝาด” แตกต่างจากคำเรียกรส “ฮืน” “มัน” และ “จืด” เนื่องจากคำเรียกรส “เผ็ด” “เผื่อน” “ขื่น” และ “ฝาด” มีการรับรู้รสที่ลิ้น แต่คำเรียกรส “ฮืน” “มัน” และ “จืด” ไม่มี อย่างไรก็ตาม คำเรียกรส “เผ็ด” แตกต่างจากคำเรียกรสคำอื่นเนื่องจากมีความแสบร้อนเข้ามามีส่วนร่วม และในขณะที่คำเรียกรส “เผื่อน” และ “ขื่น” ซึ่งเป็นคำเรียกรสที่ไม่มีความแสบร้อนเข้ามามีส่วนร่วมเช่นเดียวกับคำว่า “ฝาด” มีความแตกต่างจากคำว่า “ฝาด” เนื่องจากคำเรียกรส “เผื่อน” และ “ขื่น” มีความระคายเคืองเกิดขึ้นเมื่อลิ้นสัมผัสในขณะที่คำเรียกรส “ฝาด” ไม่มี แต่อย่างไรก็ดี คำเรียกรส “เผื่อน” และ “ขื่น” มีความแตกต่างกันเนื่องจากคำเรียกรส “เผื่อน” มีความซาลิ้นเข้ามาเกี่ยวข้องในขณะที่คำเรียกรส “ขื่น” ไม่มีความซาลิ้น และนอกจากนี้ ถึงแม้ว่าคำเรียกรส “ฮืน” “มัน” และ “จืด” จะเป็นคำเรียกรสพื้นฐานที่ไม่มีการรับรู้รสที่ลิ้น แต่คำเรียกรส “ฮืน” มีความแตกต่างจากคำเรียกรส “จืด” และ “มัน” เนื่องจากคำเรียกรส “ฮืน” มีการรับรู้ทางจมูกส่วนคำเรียกรส “จืด” ก็มีความแตกต่างจากคำเรียกรส “มัน” เนื่องจากคำเรียกรส “จืด” ไม่มีความมันเกิดขึ้นเมื่อลิ้นสัมผัสอาหาร ในขณะที่คำเรียกรส “มัน” มีความมันเกิดขึ้นเมื่อลิ้นสัมผัสอาหาร

จากผลการวิเคราะห์ทางความหมายดังกล่าวแสดงให้เห็นได้ว่าการรับรู้รสของคนไทย ทั้ง 4 ถิ่นนั้นไม่จำกัดอยู่เพียงแค่การรับรู้โดยปุ่มรับรสบนลิ้นดังเช่นที่ข้อมูลการทดลองทางวิทยาศาสตร์ได้กล่าวไว้เท่านั้น แต่ยังรวมถึงการรับรู้ทางอื่นซึ่งได้แก่ ทางสัมผัสและทางจมูกด้วย

สำหรับผลการศึกษาโครงสร้างของคำเรียกรสไม่พื้นฐานในภาษาไทย 4 ถิ่นโดยรวมพบว่า มีคำเรียกรสไม่พื้นฐานที่ไม่ซ้ำกันทั้งหมด 627 คำจากกลวิธีการสร้างคำเรียกรสไม่พื้นฐานรวมทั้งสิ้น 6 กลวิธีด้วยกันโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ 1. การผสมคำเรียกรส 2 คำเข้าด้วยกัน เช่น ขมฝาด 2. การผสมคำว่า “ออก” กับคำเรียกรสพื้นฐาน เช่น ออกเผื่อน 3. การผสมคำเรียกรสพื้นฐานกับคำขยายแสดงการรับรู้ทางประสาทสัมผัสอื่น ๆ เช่น เผ็ดจืด 4. การซ้ำคำแบบเสียงวรรณยุกต์ไม่เปลี่ยน ขึ้น ๆ 5. การผสมคำเรียกรสกับคำขยายบอกปริมาณ เช่น หวานเจี๊ยบ และ

6. การซ้ำคำแบบเสียงวรรณยุกต์เปลี่ยน เช่น เพื่อน-เพื่อน ซึ่งทั้งนี้ ในภาษาไทย 4 ถิ่นมีการใช้กลวิธีการสร้างคำไม่พื้นฐานที่เหมือนกัน 4 กลวิธี คือ การผสมคำเรียกสรสพื้นฐาน 2 คำเข้าด้วยกัน เช่นคำว่า หวานฝาด การผสมคำเรียกสรสพื้นฐานกับคำขยายแสดงการรับรู้ทางอื่น เช่นคำว่า จืดหอม การผสมคำว่า “ออก” กับคำเรียกสรส เช่นคำว่า ออกเพื่อน และการซ้ำคำแบบเสียงวรรณยุกต์ไม่เปลี่ยน เช่นคำว่า ชมๆ

ในส่วนของกลวิธีการสร้างคำเรียกสรสไม่พื้นฐานที่มีความถี่ในการใช้มากที่สุดในแต่ละถิ่นนั้นพบว่า ในภาษาไทยกรุงเทพฯมีการใช้กลวิธีของการซ้ำคำแบบเสียงวรรณยุกต์ไม่เปลี่ยนมากที่สุด ส่วนในภาษาไทยเชียงใหม่มีการใช้กลวิธีการผสมคำเรียกสรสพื้นฐานกับคำขยายแสดงการรับรู้ทางอื่นมากที่สุด ในภาษาไทยอุบลราชธานีมีการใช้กลวิธีการสร้างคำเรียกสรสไม่พื้นฐานด้วยการผสมคำเรียกสรสพื้นฐาน 2 คำเข้าด้วยกันมากที่สุด และสำหรับในภาษาไทยนครศรีธรรมราชันั้นมีการใช้กลวิธีการผสมคำว่า “ออก” กับคำเรียกสรสพื้นฐานมากที่สุด

ดังนั้น ผลการวิเคราะห์โครงสร้างของคำเรียกสรสไม่พื้นฐานในภาษาไทยทั้ง 4 ถิ่นที่พบ ทำให้เห็นได้ว่ากลวิธีการสร้างคำเรียกสรสไม่พื้นฐานต่างๆสามารถทำให้ความหมายของคำเรียกสรสพื้นฐานมีความแตกต่างกันไปตามคุณสมบัติของเนื้อรส ระดับปริมาณความเข้มข้นของรส และการรับรู้อื่นๆที่เกิดขึ้นในขณะลิ้มรสนั้นเอง

นอกจากการวิเคราะห์ระบบคำเรียกสรสแล้ว ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ว่าคำเรียกสรสคำใดมีความถี่ในการใช้มากที่สุดในแต่ละถิ่น โดยการเปรียบเทียบจากจำนวนอาหารตัวแทนของแต่ละประเภทรส ซึ่งจะสามารถแสดงให้เห็นรสเด่น ซึ่งหมายถึง รสที่ปรากฏอยู่ในอาหารแต่ละท้องถิ่นมากที่สุด

ผลการวิเคราะห์พบว่าในภาษาไทยถิ่นกรุงเทพฯมีคำเรียกสรสเด่นคือคำเรียกสรสหวาน ถิ่นเชียงใหม่และอุบลราชธานีมีรสเด่นคือคำเรียกสรสเปรี้ยว และถิ่นนครศรีธรรมราชมีรสเด่นคือคำเรียกสรสเผ็ด ทั้งนี้ รสเด่นในแต่ละถิ่นเป็นรสที่มีที่มาจากอาหาร สมุนไพร หรือพืชผักที่มีอยู่มากในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่ารสเด่นเป็นเรื่องของสภาพทางภูมิศาสตร์

สำหรับผลการศึกษาทัศนคติพบว่า ผู้บอกภาษาไทยถิ่นเชียงใหม่มีทัศนคติในด้านลบต่อรสขื่นและรสเผื่อน โดยผู้บอกภาษาดังกล่าวให้เหตุผลว่ารสขื่นและรสเผื่อนเป็นรสของอาหารที่เมื่อรับประทานจะเกิดความฉืดฉอม ส่วนผู้บอกภาษาไทยอุบลราชธานีแสดงทัศนคติในด้านลบต่อรสขื่น รสเผื่อน และรสฮีน โดยผู้บอกภาษาให้เหตุผลว่ารสขื่น และรสเผื่อนเป็นรสที่ทำให้เกิดความฉืดฉอมเมื่อรับประทานอาหารในขณะที่รสฮีนเป็นรสของอาหารที่เมื่อรับประทานแล้วจะเกิดการขึ้นจุกอย่างแรง แต่ในส่วนของผู้บอกภาษาไทยกรุงเทพฯและนครศรีธรรมราชันั้นไม่ได้แสดงทัศนคติในด้านลบต่อรสใด ส่วนทัศนคติในด้าน

บวกล้วนพบว่าผู้บอกภาษาไทยทั้ง 4 ถิ่นมีทัศนคติด้านบวกดอรรสมัน โดยผู้บอกภาษาไทยให้เหตุผลว่า รสมันเป็นรสของอาหารที่รับประทานเพลิน

ผลการศึกษาคำเรียกรสในภาษาไทยข้างต้นแสดงให้เห็นได้ว่า คำเรียกรสมีการจำแนกประเภทออกเป็นคำเรียกรสพื้นฐานและไม่พื้นฐาน คำเรียกรสพื้นฐานเป็นคำเรียกรสที่ผู้บอกภาษาไทยใช้เรียกรสอาหารเป็นประจำและมีตัวอย่างอาหารของรสที่ชัดเจน ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การที่กลุ่มคนในชาติเดียวกัน สื่อสารกันเข้าใจ แต่อยู่อาศัยในต่างถิ่นกันนั้นมีผลทำให้คนในพื้นที่ต่างถิ่นเหล่านั้นมีคำเรียกรสแตกต่างกันได้เนื่องจากมีอาหารการกินที่แตกต่างกันไป ซึ่งเห็นได้จากการใช้คำเรียกรสประเภทเพื่อนและซิ่นในภาษาไทยเชียงใหม่ และการใช้คำเรียกรสประเภทเพื่อน ซิ่น และฮีนในภาษาไทยอุบลราชธานี ในขณะที่ในภาษาไทยกรุงเทพฯและนครศรีธรรมราชไม่มีการใช้คำเรียกรสประเภทดังกล่าวเลย

ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่ว่าคำเรียกรสในภาษาไทยทั้ง 4 ถิ่น จำแนกได้เป็นคำเรียกรสพื้นฐานและไม่พื้นฐาน แต่อย่างไรก็ดีผลการวิจัยดังกล่าวไม่ได้เป็นไปตามสมมติฐานที่ว่าภาษาไทยทั้ง 4 ถิ่นมีจำนวนและระบบคำเรียกรสไม่แตกต่างกัน

6.2 อภิปรายผล

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบว่า มีข้อที่น่าสนใจบางประการเกี่ยวกับคำเรียกรสในภาษาไทย คือ

6.2.1 ผลจากการศึกษาคำเรียกรสในภาษาไทย 4 ถิ่นสนับสนุนและสอดคล้องกับผลงานวิจัยเกี่ยวกับคำเรียกรสซึ่งส่วนใหญ่เป็นการเก็บรวบรวมคำเรียกรสของผู้คนในถิ่นสุรกันดาร รวมทั้งศึกษาที่มาของคำที่ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมไว้ในบทที่ 2 ที่ว่า คำเรียกรสมีที่มาจากอาหาร หรือทรัพยากรธรรมชาติที่มีในท้องถิ่น ซึ่งทั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่ามีสาเหตุเนื่องมาจากการที่อาหารเป็นสิ่งรูปธรรมของรสซึ่งเป็นนามธรรมนั่นเอง

6.2.2 ผลการวิเคราะห์รสเด่นทำให้ผู้วิจัยเห็นได้ว่าการที่ในภาษาไทยบางถิ่นมีรสเด่นซึ่งมาจากการเปรียบเทียบตัวอย่างอาหารแตกต่างกันย่อมสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมการกิน ตลอดจนทรัพยากรอาหารที่มีอยู่มากในแต่ละท้องถิ่นที่แตกต่างกันตามสภาพทางภูมิศาสตร์

6.2.3 ผลการวิเคราะห์จากงานวิจัยคำเรียกรสแสดงให้เห็นว่าภาษาไทย 4 ถิ่นล้วนมีการจำแนกรสโดยการรับรู้ด้วยลิ้นออกเป็น 4 ประเภทด้วยกัน คือ เปรี้ยว หวาน เค็ม และขม แต่นอกเหนือนี้ ผลการศึกษาคำเรียกรสในภาษาไทยบางถิ่นยังพบจำนวนคำเรียกรสมากกว่าเนื่องจากในภาษาไทยบางถิ่นมีการนำเอาการรับรู้ด้านอื่น หรือมีการใช้คำเรียกรสแตกต่างออกไป ดังนั้นจึงเห็นว่า วัฒนธรรมเข้ามามีส่วนสำคัญในการรับรู้รสของแต่ละกลุ่มคนแต่ละถิ่น

6.2.4 จากการศึกษาคำเรียกรสพื้นฐาน และการวิเคราะห์ความหมายในภาษาไทย 4 ถิ่น ผู้วิจัยพบว่าระบบคำเรียกรสในภาษาไทยเชียงใหม่มีความคล้ายคลึงกับระบบคำเรียกรสในภาษาไทยอุบลราชธานี โดยผู้วิจัยเห็นได้จากการที่ทั้ง 2 ถิ่นนี้มีจำนวนคำเรียกรส 13 คำเท่ากัน และคำเรียกรสพื้นฐานเหล่านั้นแสดงประเภทรสพื้นฐานใกล้เคียงกัน และยังมีรสเด่นเป็นรสเปรี้ยวเหมือนกัน ซึ่งทั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่าทั้ง 2 ถิ่นดังกล่าวน่าจะมีวัฒนธรรมการกินและทรัพยากรอาหารที่คล้ายคลึงกันมากกว่าถิ่นอื่น

6.2.5 จากการศึกษาการสร้างคำเรียกรสไม่พื้นฐานทำให้เห็นได้ว่ากลวิธีการสร้างคำเรียกรสไม่พื้นฐานต่างๆสามารถทำให้ความหมายของคำเรียกรสมีความแตกต่างกัน ซึ่งบ่งชี้ให้เห็นได้ชัดเจนว่า ในการลิ้มรสนั้น คนเรามีการรับรู้คุณสมบัติของเนื้อรส ระดับปริมาณความเข้มข้นของรส อีกทั้งยังอาจมีการรับรู้ทางอื่นเกิดขึ้นในขณะที่เรากำลังลิ้มรสได้

6.2.6 ในการศึกษาคำเรียกรสนั้น นอกจากการศึกษาคำความหมายตรงของคำแล้ว ผู้วิจัยยังเห็นว่าการศึกษาความหมายแฝงหรือทัศนคติต่อรสเป็นสิ่งที่น่าศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างมาก โดยทั้งนี้ ผู้วิจัยทราบได้จากการที่ผู้บอกภาษาบางคนมีการใช้คำเพื่อประเมินหรือแสดงความพึงพอใจต่อรสของอาหารบางชนิด อาทิเช่น การใช้คำว่า "อร่อย" เพื่อแสดงความพึงพอใจต่อรสของอาหาร หรือการใช้คำว่า "เลี่ยน" เพื่อแสดงความไม่พึงพอใจต่อรสของอาหาร แต่อย่างไรก็ดี การศึกษาความหมายแฝงหรือทัศนคติไม่อยู่ในขอบเขตของงานวิจัยชิ้นนี้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าน่าจะมีผู้ทำการศึกษาอย่างจริงจังต่อไปในอนาคต

6.3 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรมีการศึกษาวิจัยภาษาตามแนวอรรถศาสตร์ชาติพันธุ์สืบต่อไป ทั้งนี้ เถานี้ค้นคว้าดูแล้วพบว่า ผลงานทางด้านนี้ยังมีน้อยมากเมื่อเทียบกับผลงานวิจัยทางภาษาศาสตร์ในแนวอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาวิจัยเรื่องคำเรียกรสนี้ควรที่จะได้รับ

ความสนใจและการสนับสนุนให้มีการศึกษาอย่างกว้างขวางเนื่องจากมีผู้ศึกษาเอาไว้น้อยมาก อีกทั้งยังไม่มีผู้ใดทำการวิเคราะห์คำเรียกรสในแนววรรณศาสตร์ชาติพันธุ์ไว้เลย

และเนื่องจากงานวิจัยคำเรียกรสชิ้นนี้เป็นการศึกษาคำเรียกรสในภาษาไทยชิ้นแรก ดังนั้น ประเด็นที่ผู้วิจัยคิดว่าควรจะมีการศึกษาต่อไปมีดังนี้คือ

6.3.1 เนื่องจากการศึกษาคำเรียกรสในภาษาไทยแนววรรณศาสตร์ชาติพันธุ์มีการศึกษาไว้อยู่เพียง 4 ถิ่นเท่านั้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าน่าจะมีการศึกษาคำเรียกรสในภาษาไทยทุกถิ่นหรือทุกจังหวัดอย่างละเอียดต่อไป

6.3.2 งานวิจัยคำเรียกรสในภาษาไทยชิ้นนี้เป็นการศึกษาคำเรียกรสตามแนววรรณศาสตร์ชาติพันธุ์ชิ้นแรก ผู้วิจัยจึงเห็นว่าน่าจะมีการศึกษาคำเรียกรสแนววรรณศาสตร์ชาติพันธุ์ในภาษาอื่นๆ เช่น ในภาษาจีน หรือในภาษาอังกฤษ เป็นต้น

6.3.3 เนื่องจากงานวิจัยคำเรียกรสชิ้นนี้เป็นการศึกษาความหมายและเปรียบเทียบระบบคำในภาษาไทย 4 ถิ่น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าน่าจะมีผู้ทำการศึกษาเปรียบเทียบคำเรียกรสในภาษาไทยกับในภาษาอื่นๆ

6.3.4 นอกเหนือจากการศึกษาความหมายตรงของคำเรียกรสแล้ว การศึกษาความหมายแฝง หรือทัศนคติต่อรสเป็นการศึกษาที่น่าสนใจที่น่าจะมีผู้ทำการวิจัยโดยละเอียดต่อไป